

KOMMUNSTYRELSEKONTORET

Handläggare: Johannes Sandberg
Titel: Vattenstrateg
E-post: Johannes.sandberg@norrtalje.se

Till: Kommunfullmäktige

Antagande av VA-plan för Norrtälje kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen föreslår:

1. Kommunfullmäktige antar VA-plan för Norrtälje kommun
2. Beslutad VA-plan ersätter VA-plan antagen av kommunfullmäktige 11 maj 2020, §43

Sammanfattning

VA-plan 2024 består av delplaner, inklusive vattentjänstplan, där VA-planen utgör en sammanhållande kapp till de övriga dokumenten och delplanerna som innehåller fördjupad information. VA-planen beskriver organisation och ansvar för VA-planeringen, koppling till andra styrdokument samt hur VA-frågorna hanteras i samhällsplaneringen. VA-planen är ett viktigt vägledande dokument för kommunens tjänstepersoner och beslutsfattare, men vänder sig även till kommunens invånare och myndigheter.

VA-planen omfattar både enskilt och allmänt VA. VA-planen ska säkerställa en god hälsa och miljö för kommunens invånare och bidra till att vattenförekomsterna i kommunen uppnår god ekologisk och kemisk status

Ärendet

Bakgrund

Norrtälje kommun har sedan länge arbetat med VA-planering för att möta de behov av vatten och avloppsförsörjning som finns i kommunen. Det första strategiska dokumentet hette *Program för utveckling av kommunalt vatten och avlopp 2008-2030* och antogs av kommunfullmäktige 18 februari 2008, §12. Det följdes av *Program för utveckling av kommunalt vatten och avlopp 2010-2030* (VA-programmet), som antogs av kommunfullmäktige 26 september 2011, §277. Programmen var tidigare planeringsverktyg i arbetet med utbyggnaden av den kommunala VA-anläggningen.

Kommunfullmäktige beslutade 30 mars 2015, § 45, att upphäva utvecklingsprogrammet, bland annat till följd av ett flertal stora avvikelser som uppstått under genomförandet sedan antagandet. I samband med upphävandet gavs kommunstyrelsen i uppdrag att revidera, uppdatera och förnya programmet i form av en kommunal VA-plan. Som en del av VA-planen togs en VA-översikt samt en VA-policy fram under år 2015. VA-policyn antogs av kommunfullmäktige 28 september 2015, §161. Hela VA-planen antogs av kommunfullmäktige 19 februari, 2018, §5.

VA-översikten och VA-policyn uppdaterades år 2019, VA-policyn antogs av kommunfullmäktig 7 oktober 2019, §196. VA-planen uppdaterades och antogs 11 maj 2020, §43.

Uppdatering av VA-plan

Under 2023 startades ett arbete med att uppdatera VA-planen. En förändring som har skett sedan den senaste VA-planen antogs är att det finns ett nytt lagkrav att alla kommuner ska ha en vattentjänstplan som visar hur kommunens långsiktiga planering av hur behovet av samt och utbyggnaden av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. För att möta det kravet har kommunens tidigare VA-plan från 2020 arbetats om och VA-plan 2024 består numera av delplaner. En av dessa delplaner är vattentjänstplan. VA-planen är den en sammanhållande kopia till de övriga dokumenten och delplanerna som innehåller fördjupad information. VA-planen beskriver organisation och ansvar för VA-planeringen, koppling till andra styrdokument samt hur VA-frågorna hanteras i samhällsplaneringen. VA-planen är ett viktigt vägledande dokument för kommunens tjänstepersoner och beslutsfattare, men vänder sig även till kommunens invånare och myndigheter. Figuren nedan beskriver VA-planens olika delar.

Jämfört med tidigare VA-plan från 2020 omfattar VA-plan 2024 samma frågor som är hur vatten och avloppsförsörjningen ska ordnas i hela kommunen, det vill säga både inom och utanför det allmänna verksamhetsområdet. Syftet är att säkerställa en god hälsa och miljö för kommunens invånare och bidra till att vattenförekomsterna i kommunen uppnår god ekologisk och kemisk status.

Det som skiljer VA-plan 2024 från tidigare VA-planer är att det nu finns delplaner, dels på grund av kravet att ha en vattentjänstplan, dels för att det fanns behov att ta fram en ny bedömningsmodell och en plan för den allmänna VA-anläggningen. Det som binder samman de olika planerna är VA-plan.

VA-plan

Plan för VA-försörjning i hela kommunen (*Kommunfullmäktige*)

VA-översikt

Nuläge, förutsättningar och behov från 2019

VA-policy

Strategiska vägval, riktlinjer och ställningstaganden (*Kommunfullmäktige*)

Vattentjänstplan

Beskriver vilka nya områden som har behov av allmänna vattentjänster (*Kommunfullmäktige*)

Plan för den allmänna VA-anläggningen

Beskriver den befintliga allmänna VA-anläggningen samt vilka åtgärder som krävs för nuvarande och framtida anläggning (*Norrtälje Vatten och Avfall*)

Bedömningsmodell för områden med enskilt vatten och avlopp inom sammanhängande bebyggelse i Norrtälje kommun

Modell för bedömning av förutsättningarna för enskild VA-försörjning (*Bygg- och miljönämnden*)

De delplaner och underlag som tillsammans utgör Norrtäljes VA-plan. Beslutande instans för delplanerna anges inom parentes.

Ärendets beredning

Arbetet med VA-planering är ett kommunövergripande arbete. För arbetet med att uppdatera VA-planen har det funnits en arbetsgrupp där representanter från kommunstyrelsekontoret, samhällsbyggnadskontoret samt Norrtälje vatten och avfall AB har deltagit.

Ekonomiska konsekvenser

VA-planen beskriver organisation och ansvar för VA-planeringen, koppling till andra styrdokument samt hur VA-frågorna hanteras i samhällsplaneringen. Hur arbetet med VA-planering genomförs kan medföra stora ekonomiska konsekvenser och därför är det viktigt

att det finnas tydliga styrdokument för detta arbete. VA-planeringen bidrar till att kostnader och investeringar blir mer förutsägbara.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inga konsekvenser för barn.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Inom ramen för arbetet med att uppdatera VA-planen har bygg- och miljönämnden tagit fram en bedömningsmodell för att kartlägga förutsättningarna för enskilt vatten och avlopp inom områden med sammanhängande bebyggelse i kommunen. I områden med sammanhängande bebyggelse kan behov av allmänna vattentjänster uppkomma om inte den enskilda VA-försörjningen fungerar.

I skärgården kan förutsättningarna för VA-försörjning vara begränsade på grund av tunna jordlager och begränsad grundvattenkapacitet. Därför är det extra viktigt att ha kunskap om dessa områden.

En förutsättning för en hållbar VA-planering är att detta sker samordnat med översiktlig planering. Bedömningsmodellen har inkluderats i den nya översiktsplanen vilket kommer att tydliggöra förutsättningarna för enskild VA-försörjning vid fysisk planering såsom planbesked, detaljplanearbete, förhandsbesked och bygglov. Detta för att undvika att ett behov av allmänna vattentjänster ska uppkomma i dessa områden.

Anette Madsen
Kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Johan Hernman
Stabs- och planeringschef
Stabs- och planeringsavdelningen

Bilaga

1. VA-plan, 2024-10-24

Beslut skickas till

Samhällsbyggnadsdirektör
Planenheten
Kommunstyrelsekontoret
Norrtälje vatten och avfall AB
Bygg- och miljönämnden